

הכנסת העשרים וחמש

יוזם : חבר הכנסת יצחק קרויזר

פ/5360/25

הצעת חוק פיצוי נפגעי אסון טבע (פיצוי בשל נזקים לתשתיות לחקלאות) (תיקון – פיצוי בשל אסונות מעשה ידי אדם), התשפ"ה–2025

1. תיקון שם החוק .1 בחוק פיצוי נפגעי אסון טבע (פיצוי בשל נזקים לתשתיות לחקלאות), התשמ"ט–1989¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, במקום "נפגעי אסון טבע" יבוא "נפגעי אסון".
2. תיקון סעיף 1 .2 בסעיף 1 לחוק העיקרי, אחרי ההגדרה "נזק עקב אסון טבע" יבוא :
"נזק עקב אסון מעשה ידי אדם" – נזק לתשתית לחקלאות שנגרם בשל מעשה אדם, ושכתוצאה ממנו נגרם אובדן הכנסה, ואשר הממשלה הכריזה כאמור בסעיף 1ב שהוא אסון מעשה ידי אדם;".
3. הוספת סעיף 1ב .3 אחרי סעיף 1א לחוק העיקרי יבוא :
"הכרזה על אסון .1ב. (א) הממשלה תכריז על אסון מעשה ידי אדם לפי המלצת שר החקלאות וביטחון המזון, שניתנה לאחר התייעצות עם השר לביטחון לאומי.
(ב) בבואה להכריז על אסון מעשה ידי אדם כאמור בסעיף קטן (א), תשקול הממשלה, בין השאר, את כל אלה :
(1) הסכום הכולל המשוער שיידרש לשם הערכת הנזקים עקב אסון מעשה ידי האדם, בהתאם להוראות סעיף 5א, ולשם ביצוע תשלום הפיצויים בשל הנזקים כאמור ;
(2) הסכום הכולל המשוער של הפיצויים שישולמו לפי חוק זה בשל נזקים עקב אסון מעשה ידי האדם.

¹ ס"ח התשמ"ט, עמ' 20.

(ג) הכריזה הממשלה על אסון מעשה ידי אדם כאמור בסעיף קטן (א), תחליט מהי מסגרת התקציב הכולל שיוקצה לשם הערכת הנזקים עקב אסון מעשה ידי האדם ולשם תשלום הפיצויים בשל הנזקים כאמור.

תיקון סעיף 2 .4 בסעיף 2 לחוק העיקרי, אחרי "טבע" יבוא "או עקב אסון מעשה ידי אדם".

תיקון סעיף 3 .5 בסעיף 3(א) לחוק העיקרי –

(1) ברישה, במקום "עקב אסון טבע" יבוא "עקב אסון טבע או עקב אסון מעשה ידי אדם";

(2) בפסקה (1) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום "קרות אסון הטבע" יבוא "קרות אסון הטבע או קרות אסון מעשה ידי האדם";

(ב) בפסקת משנה (ב), במקום "עקב אסון הטבע" יבוא "עקב אסון הטבע או עקב אסון מעשה ידי האדם";

(3) בפסקה (2), במקום "עקב אסון הטבע" יבוא "עקב אסון הטבע או עקב אסון מעשה ידי האדם".

תיקון סעיף 3א .6 בסעיף 3א לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א), במקום "עקב אסון טבע" יבוא "עקב אסון טבע או עקב אסון מעשה ידי אדם";

(2) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) על סכום הפיצויים לפי סעיף זה ששולם לאחר תום שישה חודשים ממועד הכרזת הממשלה לפי סעיף 1ב, על אסון מעשה ידי אדם שבשלו שולם סכום הפיצויים כאמור, ישולמו הפרשי הצמדה, לפי שיעור שינוי מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מהמדד שפורסם לאחרונה לפני תום ששת החודשים האמורים עד המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד התשלום בפועל."

תיקון סעיף 5א .7 בסעיף 5א לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(1ג) השרים רשאים לקבוע כי הנזק יוערך עוד לפני ההכרזה על אסון מעשי ידי אדם לפי סעיף 1ב, אולם הערכת נזק כאמור תשמש לעניין תשלום פיצויים רק לאחר הכרזה כאמור."

ד ב ר י ה ס ב ר

חוק פיצוי נפגעי אסון טבע (פיצוי בשל נזקים לתשתיות לחקלאות), התשמ"ט-1989 (להלן – החוק),

מקנה זכות לפיצויים למי שנגרם לו נזק לתשתית לחקלאות, עקב אסון טבע. בשנים האחרונות עומדים החקלאים חסרי אונים אל מול מכת הגניבות של ציוד ותוצרת חקלאית. גניבות החוזרות ונשנות גורמות נזק כלכלי אדיר לחקלאי ועלולות למוטט משק חקלאי שלם. עקב ממדי התופעה מסרבות חברות הביטוח לבטח ציוד ותוצרת חקלאית. במקביל, נדמה כי משטרת ישראל ויתרה על האכיפה בנושא והשאירה את החקלאים בשטח לבדם. מנקודת ראותו של החקלאי הבודד הפכו הגניבות התכופות לאסון טבע אותו, חרף מאמציו, אין בכוחו למנוע. ההגנה על רכושו הפרטי של האזרח ואכיפת החוק הם מחובותיה המרכזיים של המדינה. מכיוון שמדינת ישראל אינה מצליחה לספק לחקלאים הגנה מפני גניבות חוזרות ונשנות, תעמיד המדינה לרשות החקלאים אפשרות לבטח את רכושם בעלות סבירה. לפיכך, מוצע לתקן את החוק ולקבוע בו זכות לפיצויים גם למי שנגרם לו נזק לתשתית לחקלאות בשל מעשה אדם, שכתוצאה ממנו נגרם אובדן הכנסה, והממשלה הכריזה שמדובר באסון מעשה ידי אדם. עוד מוצע שהקרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ שמשמשת את המדינה לאספקת ביטוח מפני אסונות טבע בחקלאות, תעניק את הביטוח מפני גניבות ציוד ותוצרת חקלאיים לאותם חקלאים. הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חבר הכנסת רוברט אילטוב וקבוצת חברי הכנסת (פ/20/4846).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ג בטבת התשפ"ה (13.01.2025)